

Grönska

Parker, träd och blommor utgör delar av stadsmiljön som blir viktigare ju fler människor som bor och verkar i stadskärnan. Parkerna är oaser i en annars relativt hård miljö, dit man kan dra sig tillbaka och hämta nya krafter - eller bara pusta ut en stund. Träden kan skapa rumslighet i annars ganska splittrade miljöer, förutom att de också hjälper till att rena luften. Blommor ökar färgprakten och sprider doft och skönhet i en ibland hård miljö.

Stadsbergen är som tidigare redovisats unika för Uddevalla. Medvetna, men enkla, åtgärder kan göra dessa till oaser och reträttplatser för stadens invånare. Åtgärderna kan variera från städning och gallring till upprustning av trappor och gångvägar.

Stadens befintliga parker bör vårdas och utvecklas. En åtgärd kan vara att på kartor eller broschyrmaterial i parkerna redovisa vilka växter och träd som finns i parken.

Att anlägga nya, permanenta kvartersstora parker är kanske inte nödvändigt. Däremot skulle rivningstomter kunna bli tillfälliga, enkla parker i stället för som nu - med automatik(?) - bli parkeringsplatser.

Träd kan i gaturummet utgöra ett bra komplement till stadsmiljön, medan däremot buskar ofta bara innebär just en "förbuskning" av miljön. Träd bör därför prioriteras vid projektering och planering av gatumuljöer. Effekten av träden kan förstärkas genom att de belyses, det framhäver deras rumsliga och skulpturala kvaliteter.

Grönstrukturen i centrala staden bör inarbetas i ett kommande gestaltungsprogram. Från stadsbergen, via stadens permanenta och tillfälliga parker, till träd och växtlighet i gaturummet. En ambition med gestaltungsprogrammet bör vara att göra det gröna till ett viktigt stadsbyggnadselement.

Förslag till åtgärder:

- Gör stadsbergen till Uddevallabornas oaser.
- Vårda och utveckla de befintliga parkerna.
- Planera även för att göra tillfälliga parker av rivningstomter.
- Plantera träd i stället för buskar i gaturummet.
- Belys "strategiskt" placerade träd, särskilt lindarna utmed Bäveån.
- Inarbeta grönstrukturen i ett gestaltungsprogram för centrala staden, där det gröna blir ett viktigt stadsbyggnadselement.

Konsekvenser

Grönskan i staden har ett stort värde för dem som bor och vistas i staden. De föreslagna åtgärderna förhöjer detta värde. I ekonomiska termer handlar det om små pengar ställt i relation till det värde som grönskan skapar.

Gör stadsbergen till Uddevalla-bornas oaser.

Vårda och utveckla de befintliga parkerna. Informera om parkernas växtlighet på kartor eller broschyrer.

Upprätta en grönplan för centrala staden, där det gröna blir ett stadsbyggnadselement.

Plantera träd istället för buskar i gaturummet.

Gör tillfälliga parker av rivningstomter.

Belys "strategiskt" placerade träd, särskilt lindarna utefter Bäveån.

Känsla

Den generation som nu växer upp i staden är den första som har alla sina minnen förankrade i staden - om man generaliserar en aning. Tidigare generationer har sina rötter på landsbygden och därmed andra referensramar till sin bild av staden. Att förstärka känslan av tillhörighet och glädje med staden blir därför viktigt. Om dagens Uddevallabor av den yngre generationen skall fås att stanna kvar i staden, måste den positiva bilden av Uddevalla förstärkas. Det är naturligtvis mycket mer än den fysiska miljön som då har avgörande betydelse, men känslan för staden är en viktig faktor.

Att känna igen sin stad, att ha positiva minnen, skapar trygghet och identifikation. Staden är platsen för oplanerade möten som leder till positiva överraskningar. Mångfalden berikar bilden av en levande och positiv stad.

Hur kan vi då ta tillvara och förstärka känslan för staden? Jo, vi måste ta tillvara det genuina och karakteristiska med staden. Vi måste värna mångfalden, så att inte de monokulturer som annars har en tendens att förringa stadsmässigheten tar överhanden. Vi måste låta de oplanerade miljöerna ha möjlighet att leva vidare. Allt blir inte bättre av att det planeras!

Att sprida kunskap om staden för alla generationer av Uddevallabor; hur den ser ut idag, hur den såg ut förr, att uppleva staden, utgör därför några viktiga faktorer för att få en känsla för staden.

Att det skall vara en glädje "att gå på stan", utan egentligt mål eller syfte innebär att man har en känsla för staden.

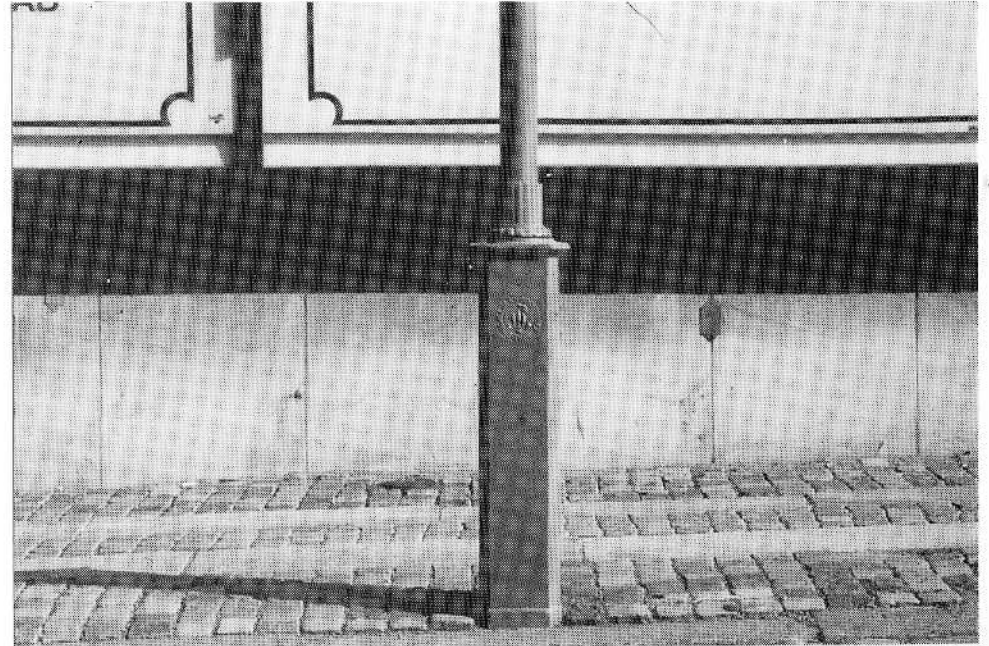
Ett "långsiktigt hållbart samhälle" tar oftast upp aspekter som miljö, teknik och ekonomi. Dessa begrepp är i sig inte några grundläggande mänskliga mål. De är i stället några av de förutsättningar som kan forma en stadsmiljö med ett rikt socialt och estetiskt innehåll. Det bärkraftiga samhället nås inte om inte de grundläggande mänskliga behoven tillgodoses; "socialt liv" och skönhet.

Förslag till åtgärder:

- Varje åtgärd som vidtas i staden måste ha människan som utgångspunkt.
- Varje åtgärd som vidtas i staden måste berika stadsmiljön och främja helheten i syfte att åstadkomma ett attraktivt stadscentrum för så många som möjligt.

Konsekvenser

Det är svårt att ange konkreta åtgärder som förstärker känslan för staden. Återigen handlar det nog mest om att skapa förutsättningar för möten och skönhetsupplevelser, som i sin tur kan förstärka tillhörigheten och känslan av stolthet för staden. Och det är svårt att generellt ange vilka konsekvenser olika åtgärder kan medföra, känslan är ju i högsta grad personlig.

Lyktstolpe på Norra Hamngatan

Varje åtgärd i staden måste ha människan som utgångspunkt.

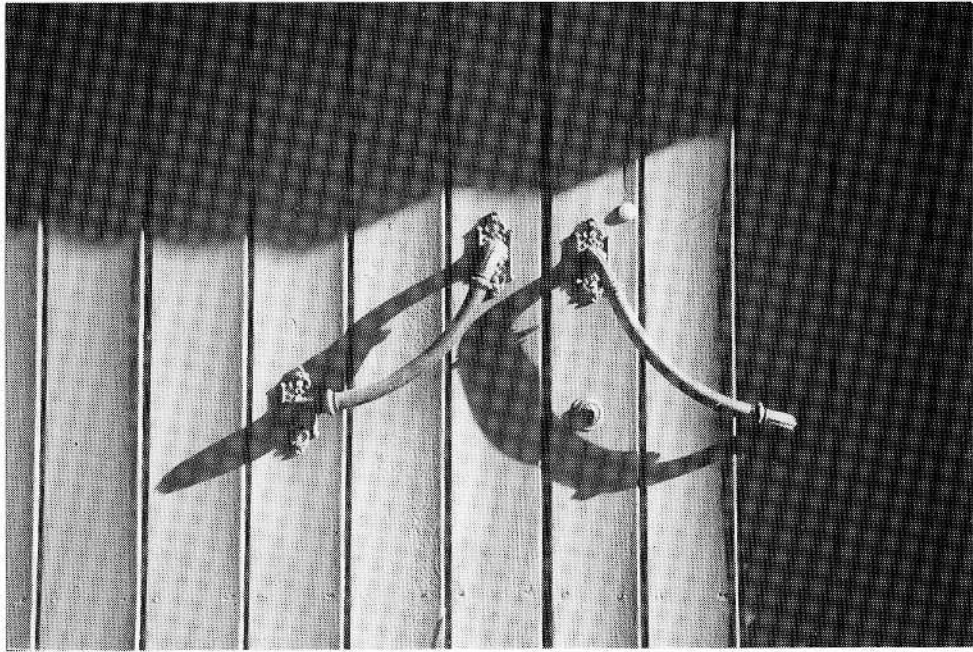
Att känna igen sin stad, att ha positiva minnen, ger trygghet och identifikation.

Varje åtgärd i staden måste berika stadsmiljön och främja helheten i syfte att åstadkomma ett attraktivt centrum för så många som möjligt.

Värna mångfalden. Den förstärker och berikar bilden av en levande och positiv stad.

Kunskap om staden, hur den ser ut idag, hur den såg ut förr, att uppleva staden, är några viktiga faktorer för att få en känsla för staden.

Det skall vara en glädje "att gå på stan" - utan mål eller syfte.

Skuggspel på Kafé Hvitfelts port

PLANFÖRSLAG

Nedan redovisas dels förslag till användning av mark och vatten i form av kartor med tillhörande, förklarande text, dels ämnesvisa riktlinjer för ett antal specifika områden.

Som tidigare redovisats är det av största vikt att en helhetssyn genomsyrar arbetet med att förbättra och utveckla stadscentrum. Detta bör finnas i åtanke vid bedömning och värdering av planförslaget.

Bakgrund och motiv till förslagen redovisas inte närmare i det här avsnittet. Planförslaget utgör en konkretisering av det som tidigare redovisats. För en närmare redovisning av bakomliggande bevekelsegrunder till planförslaget hänvisas därför till tidigare avsnitt i dokumentet.

Det bör ånyo påpekas att ambitionen har varit att skapa förutsättningar för ett fortsatt livskraftigt och attraktivt stadscentrum. Med den kunskap vi har idag bedöms de här förslagen leda till och möjliggöra en sådan utveckling. En grundläggande tanke har varit att förslagen i hög grad skall tåla de ständigt nya förutsättningar som uppstår. Men det är svårt - eller omöjligt - att förutse alla förändringar. Planförslaget skall därför ses som en strategi för framtida åtgärder och beslut.

Markanvändning - kvarter, grönytor och vatten

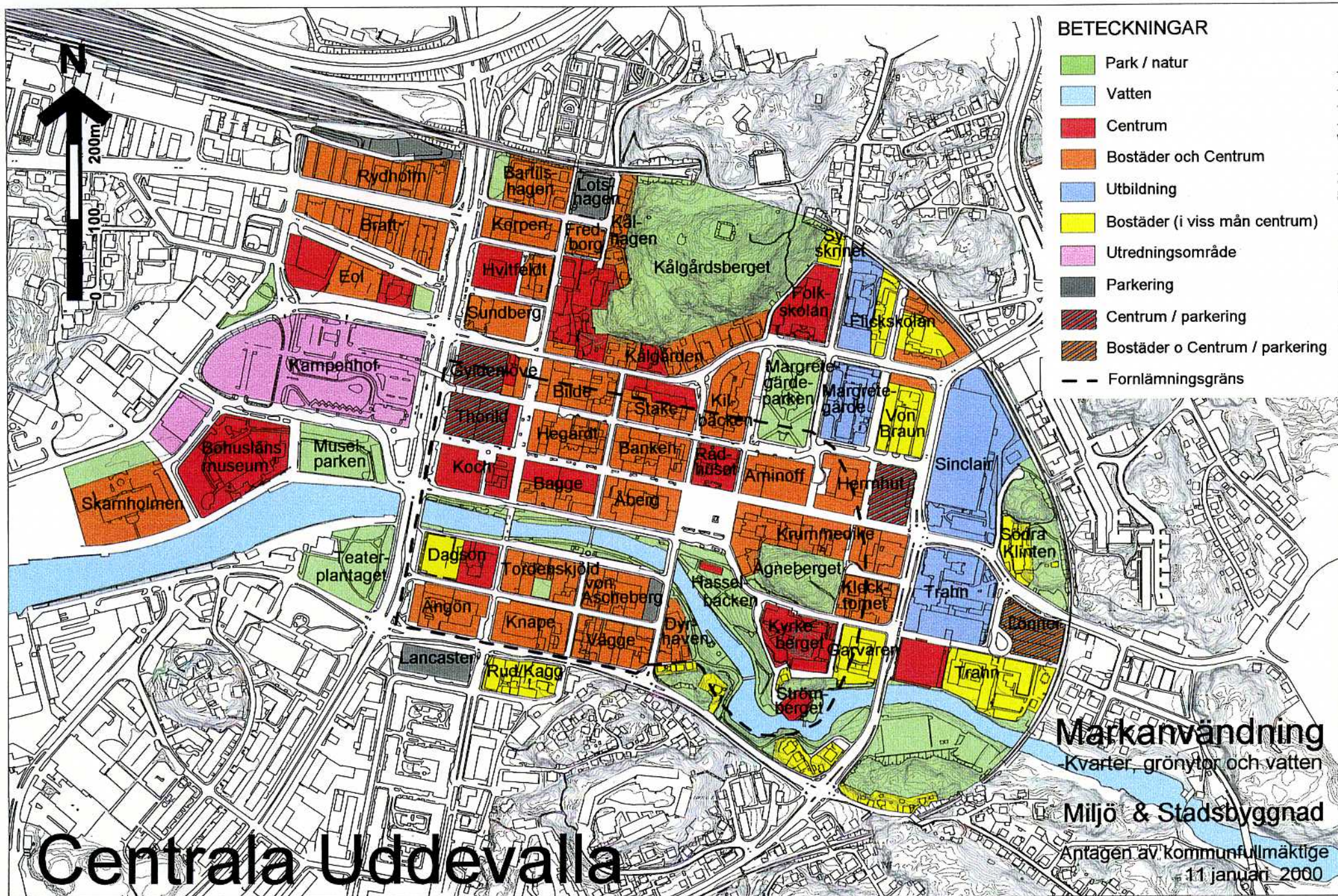
Stadsbergen som sticker upp som gröna kullar ovan husgyttret är naturgivna förutsättningar i stadsbilden. Det är också Bäveåns lopp genom staden, även om mänskliga krafter reglerat dess utrymme och flöde. Rutnätskvarteren samt vissa byggnader och parker känns nästan också som om de alltid funnits där.

Att reglera markanvändningen inom stadskärnan innebär att vi måste ta tillvara de värden som länge funnits i staden, utveckla dem samt därmed, vad den fysiska miljön anbelangar, skapa förutsättningar för en fortsatt utveckling av centrala staden.

På följande karta redovisas hur kvarter, grönytor och vatten i stora drag bör användas. De översiktliga övervägandena i det här planförslaget leder i sin tur till att behov av andra åtgärder efter hand uppkommer. Det kan t ex handla om att upprätta nya detaljplaner för olika områden.

Efter kartbilden redovisas förslag och rekommendationer till åtgärder inom delar av den centrala staden, som med anledning av översiktsplanen behöver utföras, på kort eller lång sikt. Det bör betonas att åtgärder, i form av t ex nya detaljplaner, inte behöver utföras förrän ett reellt behov - av en eller annan anledning - föreligger. Kvarter och områden, där vi i dagsläget inte känner till något behov av åtgärder i form av nya detaljplaner eller dylikt, redovisas inte.

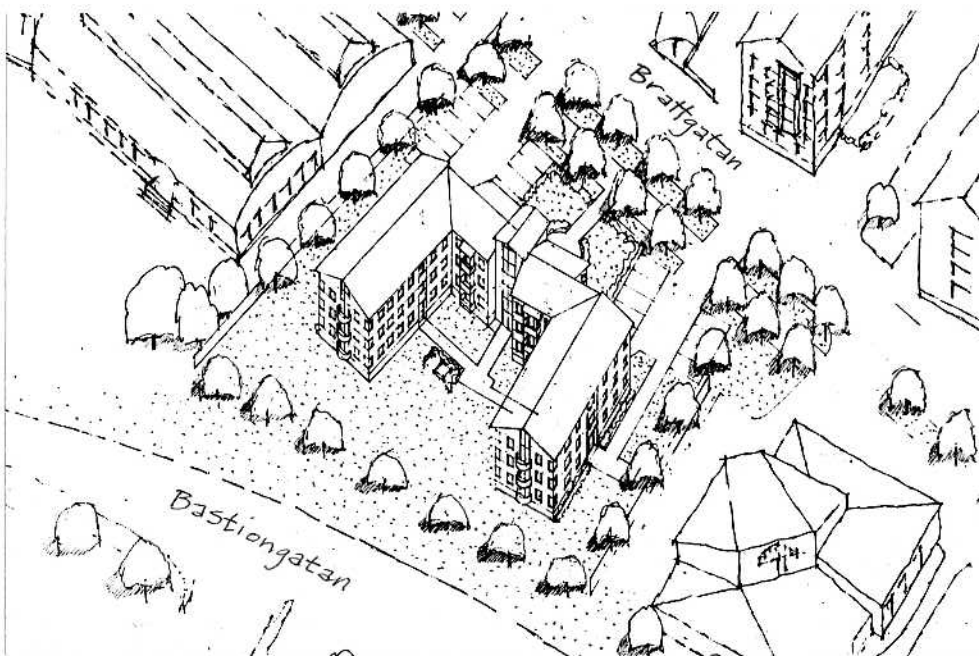
De rekommendationer som redovisas på kartan skall ses som det huvudsakliga användningssättet. I vissa fall kan eventuellt annan användning vara lämplig. Med "centrum" avses användning som har med stadscentrum att göra. Det kan vara handel, offentlig service, kontor, restaurang och dylikt. I centrumbegreppet ingår emellertid ej bostäder.

Kv Eol

Enligt en relativt nyligen upprättad detaljplan för kvarteret får idag oexploaterad tomt (Eol 2) bebyggas med kontorshus. Som alternativ till denna exploatering kan i fortsatta studier och diskussioner prövas om tomten är lämplig att bebygga med bostäder. Vägtrafikbuller från Bastiongatan är en fråga som måste utredas i det sammanhanget. Bebyggelsen bör ej överstiga tre våningar, se figur nedan. Om ej bostadsbebyggelse är lämplig, behålls nuvarande detaljplan.

Vid markarbeten i kvarteret måste beaktas att det på platsen tidigare funnits gasverk, vilket kan innebära att marklagren är förorenade.

Kv Bartilshagen

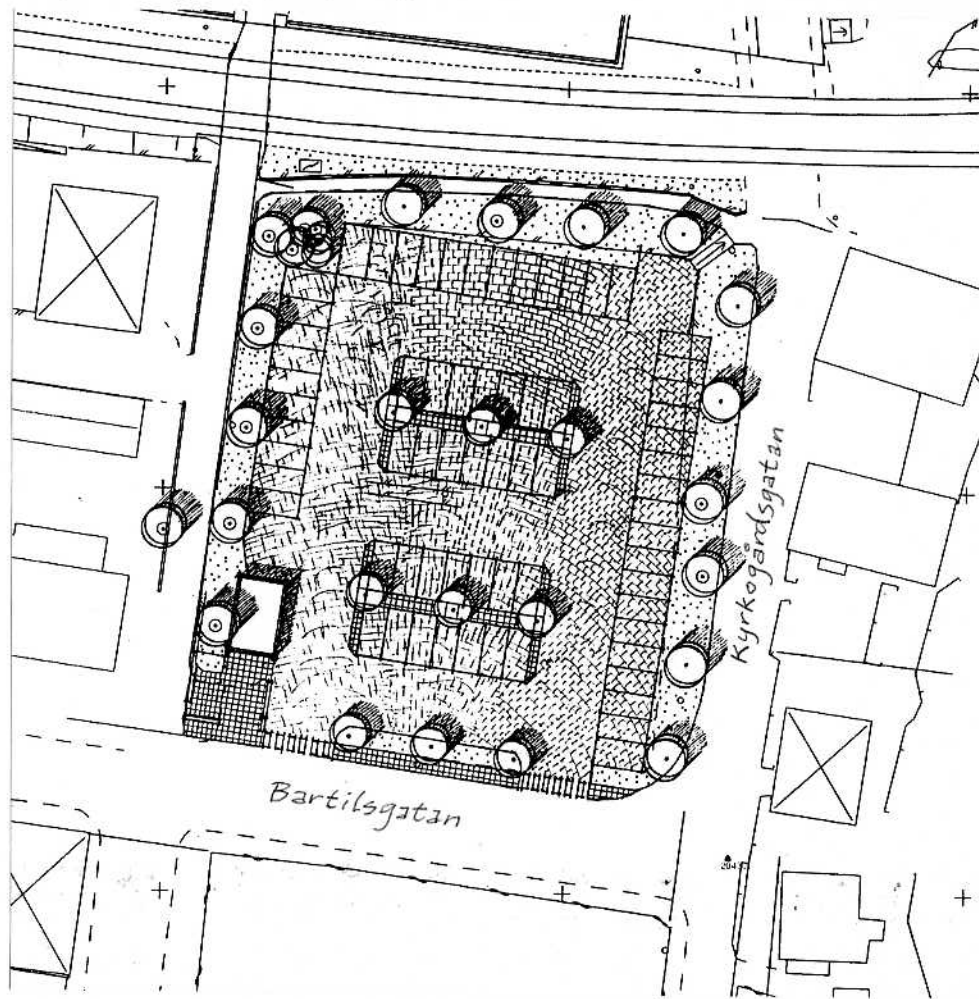
Kvarterets karaktär med "stadsvillor" i trädgårdar måste bevaras. Ny detaljplan behöver upprättas som säkerställer kvarterets värden, vilket i sin tur kan innebära varsamhets- och/eller skyddsbestämmelser. Kvarterets huvudändamål bör vara bostäder, kompletterad med möjlighet till verksamheter i viss omfattning.

Närheten till järnvägen måste beaktas men ställas i relation till kvarterets miljömässiga värden.

Kv Lotshagen

Parkering bör vara kvarterets huvudändamål även framdeles, men utrymme bör finnas för nuvarande gatukök. Ny detaljplan behöver upprättas.

Parkeringsområdet behöver upprustas med ny markbeläggning, belysning, trädplantering och dylikt, se figur nedan.

Kv Kålhagen

Kulturhistoriskt intressant bebyggelse i kvarteret bör bevaras. Ny detaljplan behöver upprättas, vilken bör innehålla varsamhets- och/eller skyddsbestämmelser. Huvudändamålet föreslås vara bostäder, kompletterad med möjlighet till viss verksamhet.

Kv Fredborg

Bevara befintlig bebyggelse och trädgård. I fortsatta studier och diskussioner bör prövas om kvarteret eventuellt, och till viss del, kan kompletteras med småskalig bebyggelse. Nya byggnader måste i så fall anpassas till befintlig trädgårds värden. Ny detaljplan behöver upprättas, bl a innehållande varsamhets- och/eller skyddsbestämmelser. Ändamålet bör vara bostäder och centrumverksamheter.

Kv Hvitfeldt

Kulturhistoriskt intressant bebyggelse i kvarterets östra del bör bevaras. Ny detaljplan behöver upprättas, vilken bör innehålla varsamhets- och/eller skyddsbestämmelser. Kvarterets huvudändamål bör vara verksamheter, men i viss utsträckning bör även bostäder kunna tillåtas.

Kv Sundberg

Ny detaljplan behöver upprättas. Den östra kvartersgränsen föreslås "dras" tillbaka så att en mindre platsbildning kan skapas. Se även Norra Drottninggatan, sidan 82. Ändamålet i kvarteret bör vara verksamheter. Bostäder bör kunna accepteras om vidare utredningar av ljud- och luftförhållanden visar att en god boendemiljö kan erhållas. Bebyggelsen föreslås uppföras i tre till fyra våningar. Se även Kampenhof, sidan 72. En skiss på ett tänkbart framtida utseende på kvarteret redovisas på sidan 34.

Kv Kålgården

Kvarterets kulturhistoriskt intressanta bebyggelse måste bevaras. Det gäller i synnerhet villorna i kvarterets östra del, men även annan bebyggelse utmed Lagerbergsgatan och Norra Drottninggatan. Ny detaljplan behöver upprättas för, åtminstone, del av kvarteret. Huvudändamålet i kvarteret bör vara verksamheter, men bostäder kan få förekomma i vissa lägen.

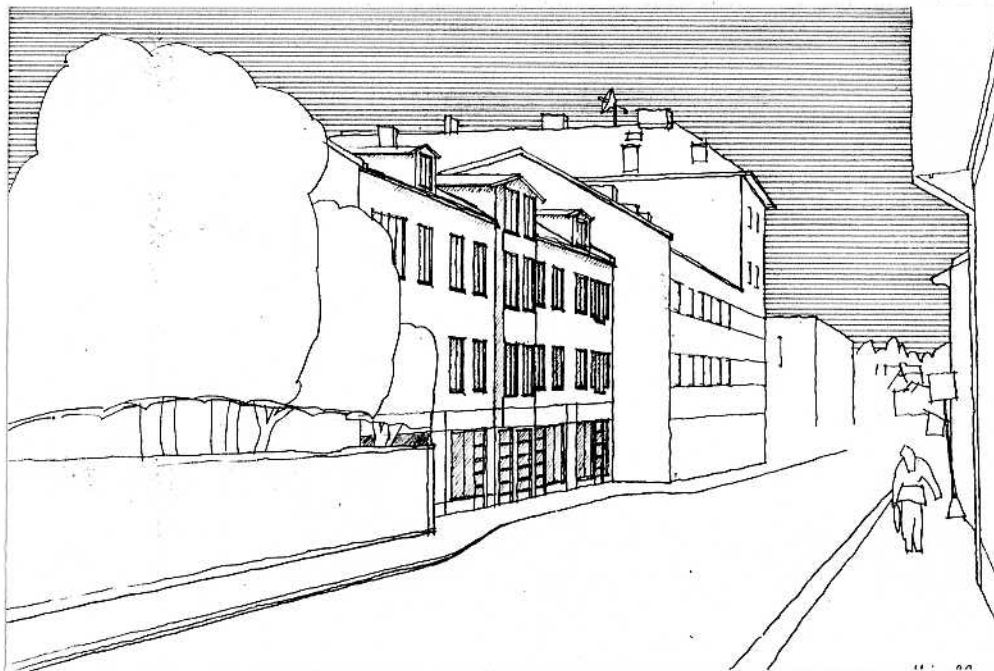
Kålgårdsberget

Berget skall utgöra naturmark, eventuellt med möjlighet till utsiktspaviljong på toppen. Ny detaljplan behöver upprättas.

För att göra berget mer tillgängligt bör skyltar med vägvisning sättas upp. Gångvägar föreslås rustas upp och förses med bänkar.

Kv Bilde

Upprätta detaljplan som möjliggör exploatering av obebyggd tomt mot Lagerbergsgatan (Bilde 2) med en byggnad i två till tre våningar, se figur nedan. I anslutning till tomten bör anläggas en varuangöringsficka (se Lagerbergsgatan, sidan 81). Bevara kulturhistoriskt intressant bebyggelse i kvarteret genom att införa varsamhets- och/eller skyddsbestämmelser i detaljplanen. Ändamålet i kvarteret bör vara verksamheter respektive bostäder. Observera närheten till den för närvarande relativt hårt trafikerade Lagerbergsgatan.

Kv Hegardt

Upprätta detaljplan som möjliggör exploatering av obebyggd tomt mot Kilbäcksgatan (Hegardt 6) med en byggnad i två till tre våningar, se figur nedan. Bevara kulturhistoriskt intressant bebyggelse i kvarteret genom att införa varsamhets- och/eller skyddsbestämmelser i detaljplanen. Ändamålet bör vara verksamheter och bostäder.

Kv Banken

Upprätta ny detaljplan där kulturhistoriskt intressant bebyggelse åsätts varsamhets- och/eller skyddsbestämmelser. Ändamålet bör vara verksamheter och bostäder.

Kv Rådhuset

Upprätta ny detaljplan där Rådhuset åsätts varsamhets- och/eller skyddsbestämmelser. Ändamålet bör vara verksamheter.

Kv Bagge

Upprätta ny detaljplan som möjliggör exploatering av obebyggd tomt mot Norra Hamngatan (del av Bagge 3) med ett hus i tre till fyra våningar, se figur nedan. Kulturhistoriskt intressant bebyggelse i kvarteret bör bevaras och åsättas varsamhets- och/eller skyddsbestämmelser. Ändamålet i kvarteret bör vara bostäder och verksamheter.

Kv Åberg

Detaljplanen för kvarteret bör om möjligt omarbetas vad gäller byggnaden i hörnet Kungsgatan/Kålgårdsbergsgatan (f d Lundqvists järnhandel). Det huset bör åsättas varsamhets- och/eller skyddsbestämmelser, om överenskommelse kan nås med fastighetsägaren. Detaljplanen i övrigt medger kompletterande bebyggelse på idag rivna tomter.

Kv Sinclair

Upprätta ny detaljplan när gällande plans genomförandetid gått ut (16 oktober 2006). Anpassa ny detaljplan till dagens förhållanden och bebyggelse. Varsamhets- och/eller skyddsbestämmelser på f d Tigerfabriken utmed Östergatan. Ändamål bör i första hand vara utbildning.

Kv Lönner

Området utgör idag markparkering för Agnebergsgymnasiet och skall göra det även i framtiden så länge behov föreligger. Men om behovet förändras bör det övervägas om inte kvarteret skulle kunna inrymma bostadsbebyggelse. Störningar från järnvägen bör beaktas i sådant fall. En bebyggelse, särskilt utefter Västgötavägen, skulle sluta gaturummet på ett för stadsbilden fördelaktigt sätt.

Hasselbacken inklusive Uddevalla kyrka

Även om bebyggelsen i praktiken i dagsläget är skyddad, så bör på sikt ny detaljplan upprättas som redovisar ett bevarande av kyrkobyggnaderna, Hasselbackshuset respektive "Energiverket".

Kv Dagson

Upprätta ny detaljplan som tar tillvara befintlig bebyggelses värden (varsamhets- och/eller skyddsbestämmelser) samt möjliggör exploatering av de obebyggda tomterna i kvarterets västra del. Ny bebyggelse bör vara i fyra till fem våningar. Ändamålet för bebyggelsen i kvarteret skall vara bostäder respektive verksamheter.

Kv von Ascheberg

Upprätta ny detaljplan som möjliggör exploatering av obebyggd tomt i hörnet Södra Hamngatan/Stora Hellevigsgatan (del av von Ascheberg 2). Huset bör vara tre till fyra våningar högt, se figur nedan samt på nästa sida. Ta tillvara kulturhistoriskt intressant bebyggelse i kvarteret genom att föreslå varsamhets- och/eller skyddsbestämmelser. Ändamålet bör vara bostäder och verksamheter.

Aschebergsplatsen (även kallad Sagaplan) i kvarterets östra del föreslås även fortsättningsvis utgöra parkering, men området bör iordningställas med ny beläggning, belysning och trädplantering.

Hj. - 98

Kv Vägge

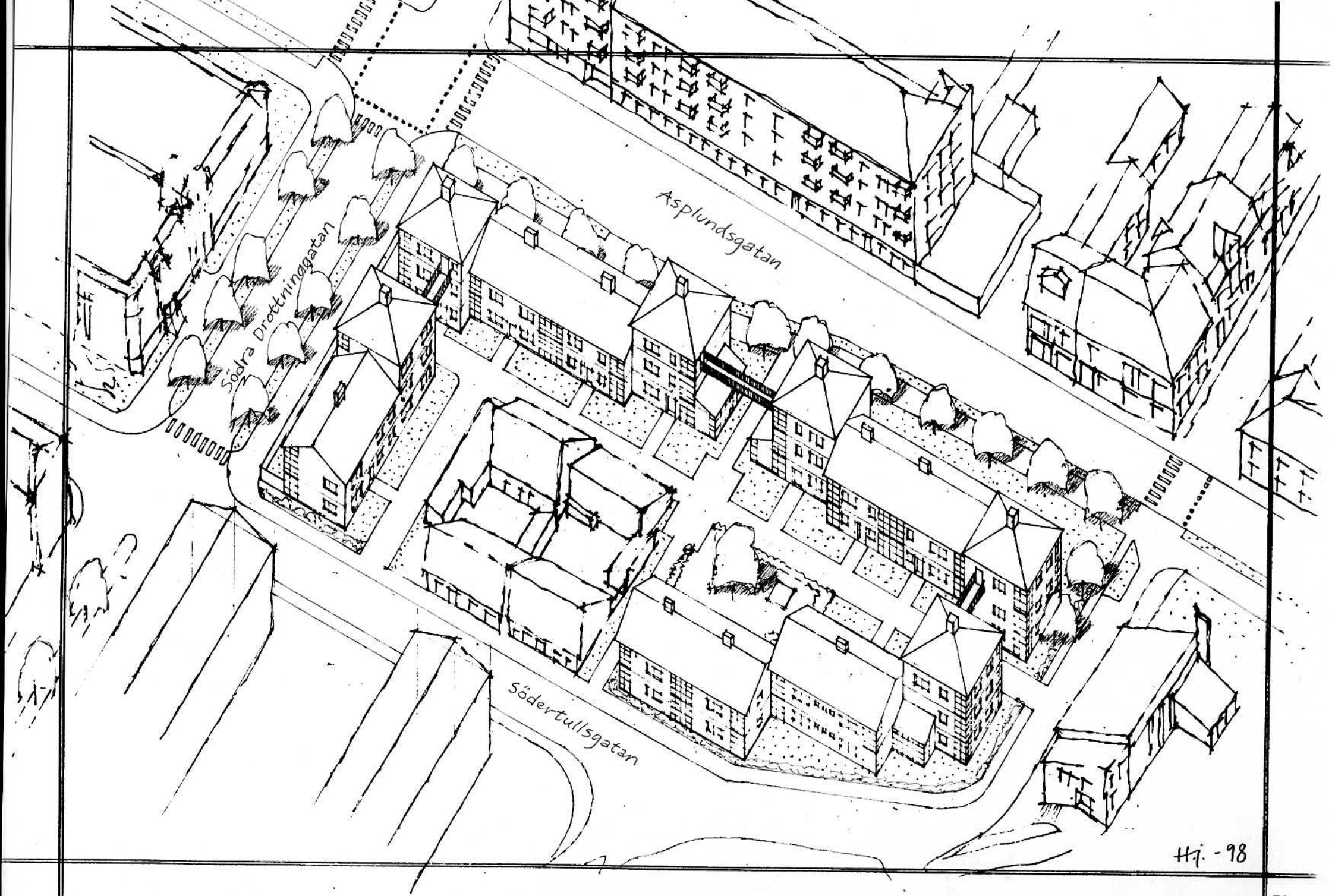
Detaljplan bör upprättas som tar tillvara kulturhistoriskt intressant bebyggelse i kvarteret genom att föreslå varsamhets- och/eller skyddsbestämmelser samt möjliggöra exploatering av obebyggda tomter utmed Asplundsgatan (Vägge 13-18) med förslagsvis bostäder, se figur nedan. Närheten till den ibland relativt hårt trafikerade Asplundsgatan bör uppmärksammas. Ändamålet för kvarteret i stort bör vara bostäder och verksamheter.

Kvarteret är det enda inom rutnätsstaden som innehåller som högst tvåvåningshus. Ny bebyggelse skall därför inte tillåtas bli högre än befintlig bebyggelse.

Kv Rud/Kagg

Pröva lämpligheten av (i första hand) ny bostadsbebyggelse i kvarteret i form av inledande program till detaljplan. Studera i detta program förutsättningarna att bevara befintlig bebyggelse för inpassning/anpassning till nya byggnader. Studera omgivningspåverkan från trafiken på Asplundsgatan. Ny bebyggelse bör inte vara högre än två till tre våningar, se figur på nästa sida. Huvudändamålet bör, så vitt kan bedömas idag, vara bostäder.

Södra Drottninggatan

Asplundsgatan

Södertullsgatan

Hj. - 98

Kampenhofsområdet

Området ligger i direkt anslutning till stadscentrum och utgör därför en potential för stadskärnans framtida utveckling. Det centrala läget innebär att området kommer att vara intressant för olika typer av exploateringsintressen framdeles.

Det är därför av största vikt att en strategi utarbetas som kan styra områdets utveckling i en riktning som är positiv för staden i stort, på kort och lång sikt. Om området skall bebyggas i framtiden, så måste det ske på stadscentrums villkor. Ingen bebyggelse bör tillåtas på Kampenhofsområdet som inte lika gärna kan placeras inom den befintliga rutnätsstaden - inte innan de rivningstomter som finns är bebyggda. Vissa typer av verksamheter kanske inte kan få plats inom befintlig stadsstruktur, mark för sådana verksamheter bör då kunna upplåtas på Kampenhof - om de bedöms innebära fördelar för stadscentrum ur ett helhetsperspektiv.

I ett kortare tidsperspektiv bör områdets användning vara densamma som dagens. De stora parkeringsytorna bör emellertid få ett mer stadsmässigt utseende, förslagsvis med trädplanteringar samt staket mot angränsande gator som medför variation och en uppluckring av den storskalighet som området idag uppvisar.

I ett längre tidsperspektiv förefaller det rimligt att tillåta bebyggelse i området. Användningen bör i första hand vara centrumanknutna verksamheter, men även bostäder bör kunna medges i vissa lägen. Önskvärt vore, att man kunde etablera verksamheter i området som förstärker platsens nuvarande inriktning mot kulturella aktiviteter (i form av Bohusläns museum). En byggnad med kombinerad teater-/konsertlokal skulle kunna bli en attraktion för staden. Förutsättningarna för en flyttning av stadsbiblioteket till området bör också utredas.

Figuren på nästa sida redovisar en principiell disposition av området. Det är svårt - för att inte säga omöjligt - att i dagsläget framställa ett detaljerat förslag till utformning. Med tanke på det långa tidsperspektiv som med stor sannolikhet måste gälla, så bör inte allt för detaljerade förslag redovisas. Vissa principiella ställningstaganden måste emellertid göras.

För att en bebyggelse i kv Rehnskjöld (i hörnet av Bastiongatan och Västerlånggatan) skall kunna komma till stånd, så bedöms det i dagsläget som nödvändigt att bilramp till parkeringsdäcken på andra sidan Västerlånggatan tas bort från kvarteret. En alternativ placering av bilrampen skulle eventuellt

kunna vara i kv Sundberg. Om handelsverksamheter skall förekomma på Kampenhofsområdet så bör de i första hand lokaliseras till det här kvarteret.

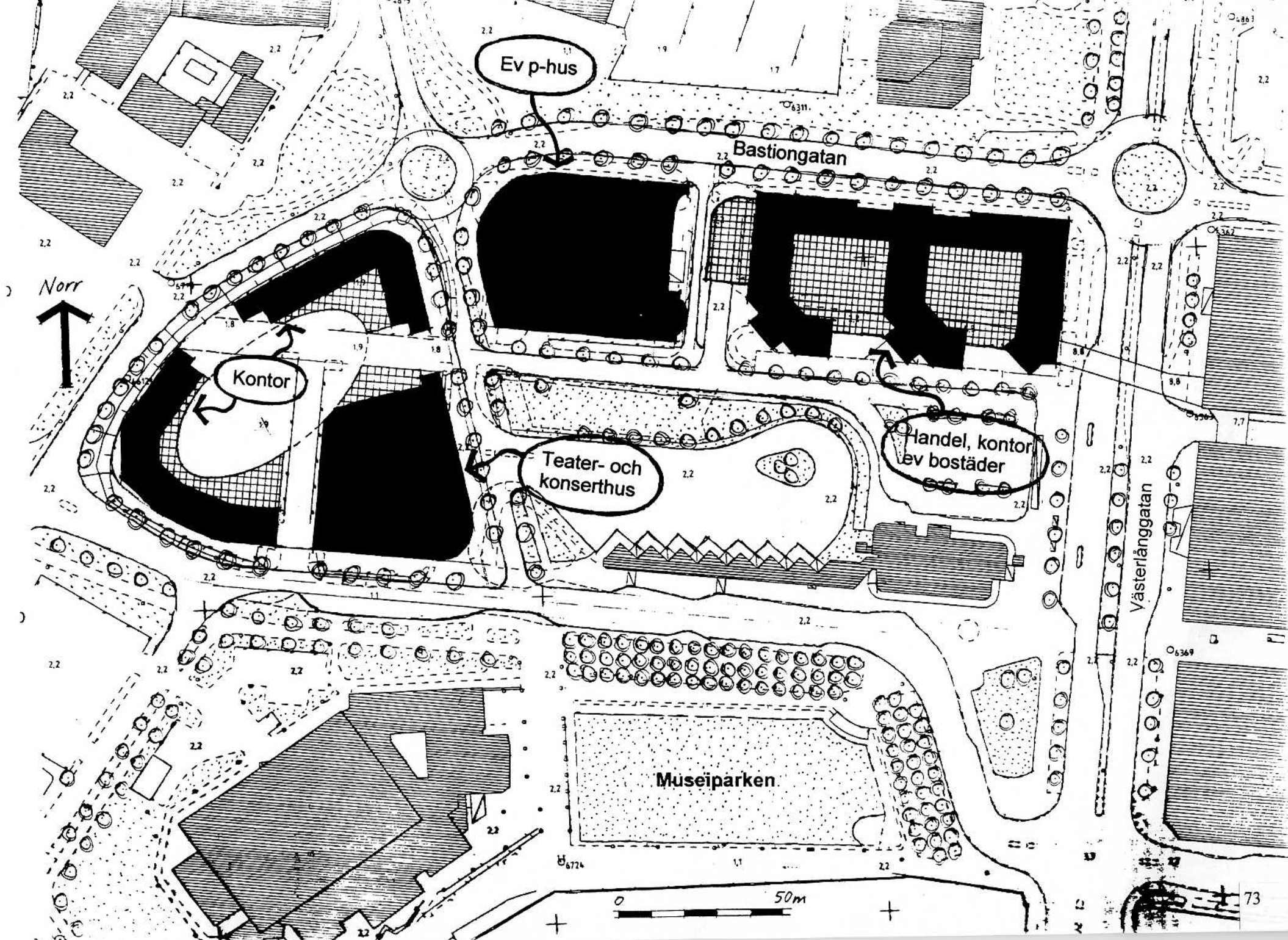
Om Kampenhof bebyggs så försvinner de allmänna parkeringsplatserna i området. Dessutom tillkommer ett parkeringsbehov som de nya husen alstrar. En del av det allmänna parkeringsbehovet kan förmodligen tillgodoses i andra parkeringsanläggningar, men sammantaget bedöms en exploatering av Kampenhof innebära att behov av ny parkeringsanläggning inom området kommer att föreligga. Det bör åtminstone vara nödvändigt att redovisa mark för en sådan i en strategisk plan för området. En eventuell parkeringsanläggning föreslås bli placerad i korsningen mellan Bastiongatan och Bävebäcksgatan.

Huruvida markområdet runt Museiparken bör bebyggas kräver ytterligare studier innan slutgiltig ställning kan tas. Det kan finnas motiv för att sluta gaturummet mot Västerlånggatan, men det kan också finnas motiv för att hålla det öppet - för utblickar mot Bäveån. En bebyggelse mot Västerlånggatan i den här delen innebär också konsekvenser för den nuvarande bussanslutningen, som då måste lösas på annat sätt.

Det går inte i dagsläget att fastslå hur stor en exploatering på Kampenhof bör vara. Men generellt sett bör inte husen överstiga tre våningars höjd, med tanke på angränsande bebyggelses skala. Avvikelse från en sådan allmän riktlinje bör kunna göras, om närmare volym- och gestaltningsstudier visar att så kan ske.

För att kunna behålla handlingsfriheten är det av största vikt att det inte i dagsläget vidtas åtgärder i området som försvårar genomförandet av en exploatering av Kampenhof i framtiden till gagn för staden i stort.

Det bör också påpekas och beaktas att området idag utgör en resurs när behov finns av tillfälliga markutnyttjanden samt vid större evenemang då det krävs ett stort antal parkeringsplatser. Denna resurs skulle helt eller delvis gå till spillo om området bebyggs.

Ev p-hus

Bastiongatan

Norr

Kontor

Teater- och konserthus

Handel, kontor ev bostäder

Museiparken

Västerlånggatan

50m

73